

۴۰ درصد اسکناس‌های در گردش ۲۰۰۰ تومانی است

هشت میلیارد برگ اسکناس در کشور دست به دست می‌شوند.

نوع اسکناس تشکیل می‌دهد که ارزش آن معادل ۲۵ میلیارد ریال برآورد می‌شود. ارزش مجموع اسکناس‌های ۵۰ هزار ریالی در

اداره نشر اسکناس و خزانه بانک مرکزی بر اساس محاسبات خود، اسکناس مورد نیاز جامعه در هر سال را شش ماه قبل از آن پیش‌بینی می‌کند. در واقع، این اداره برای سه منظور به پیش‌بینی میزان اسکناس مورد نیاز می‌پردازد که شامل انتشار اسکناس جدید، جایگزینی اسکناس‌های فرسوده و تأمین ذخایر احتیاطی اسکناس کشور می‌باشد. مدیر اداره نشر اسکناس و خزانه بانک مرکزی در خصوص جزئیات چاپ اسکناس، به خبرنگار «اقتصاد ایران» می‌گوید: هر گاه بانک‌ها نیاز به اسکناس داشته باشند، با دعوت از هیأت نظارت بر اندوخته اسکناس، در مقابل پشتوانه، از این هیأت مجوز دریافت اسکناس را اخذ می‌کنند.

همچنین در مقابل اسکناس‌های فرسوده امحاء شده که در حسابی نگهداری می‌شوند، هیأت نظارت بر اندوخته اسکناس، مجوز انتشار اسکناس نو را صادر می‌کند. بخشی از سفارش انتشار اسکناس نیز مربوط به ذخایر احتیاطی است. در واقع، بانک مرکزی با هدف رفع تقاضای اسکناس جامعه، مقداری ذخایر احتیاطی در خزانه‌های خود نگهداری می‌کند. اکثر بانک‌های مرکزی کشورهای جهان دو تا سه برابر مصرف سالانه اسکناس خود را به عنوان ذخایر احتیاطی در نظر می‌گیرند. در ایران نیز هدف‌گذاری شده تا ۵۰ درصد اسکناس‌های چاپ شده را جزء ذخایر احتیاطی در نظر بگیریم که هم‌اکنون بانک مرکزی در جهت تحقق آن حرکت می‌کند. آقای محمد قدس‌اللهی می‌افزاید: با توجه به نیاز مردم به اسکناس‌های درشت‌تر برای مبادلات روزمره، سیاست بانک مرکزی، انتشار اسکناس‌های درشت‌تر است که بخشی از آن نیز جزء ذخایر احتیاطی در نظر گرفته می‌شود.

به گفته وی، در حال حاضر به جای اسکناس‌های امحاء شده، بیشتر اسکناس‌های درشت ۵۰ و ۲۰ هزار ریالی جایگزین می‌شود. به همین دلیل، علیرغم این که تنها سه سال از انتشار اسکناس ۲۰ هزار ریالی می‌گذرد، بیش از ۴۰ درصد اسکناس‌های در جریان کشور را این

جریان نیز که از اسفندماه ۱۳۸۵ در کشور رایج شده و اکنون ۳۷/۶ میلیون برگ آن در جریان است، به ۱۵۸ میلیارد ریال بالغ می‌شود. اسکناس ۱۰۰۰ تومانی نیز که از سال ۱۳۵۰ در کشور رواج داشته، تا سال ۸۲ درشت‌ترین اسکناس ایران به شمار می‌رفت. جالب آن که به دلیل کاهش ارزش پول ملی، در سال ۸۳ ارزش هر اسکناس ۱۰۰۰ تومانی رایج معادل ۳۵ ریال سال ۱۳۵۰ برآورد شده بود.

به گزارش واحد تحقیقات ماهنامه «اقتصاد ایران»، در پایان سال گذشته حدود ۸ میلیارد برگ اسکناس در کشور در جریان بوده است. بدین ترتیب، با احتساب میزان جمعیت، سرانه اسکناس هر ایرانی ۱۱۴ برگ برآورد شده که نسبت به سرانه اسکناس دیگر کشورهای جهان، بسیار بالا می‌باشد. مدیر اداره نشر اسکناس و خزانه بانک مرکزی با اعلام این مطلب که هم‌اکنون اسکناس ۵۰۰ ریالی به صورت محدود و تنها به منظور کمک به سکه‌های ۵۰۰ ریالی چاپ می‌شود، گفت: احتمالاً از سال آینده چاپ این نوع اسکناس کاملاً متوقف می‌شود. قدس‌اللهی با اشاره به این که هزینه تولید یک برگ اسکناس به طور متوسط ۲۴۱ ریال برآورد شده، از امحای سالانه ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیون برگ اسکناس کهنه با هزینه تمام شده حدود ۱۴۵ میلیارد ریال خبر داده و می‌گوید: با احتساب ۲۰ درصد هزینه‌های جانبی، کل هزینه سالانه امحای اسکناس‌های فرسوده به ۱۷۵ میلیارد ریال بالغ می‌شود. حال با توجه به این که عمر متوسط اسکناس در ایران ۵ سال است، باید سالانه یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون برگ اسکناس را از جریان خارج کرده و معادل آن اسکناس نو منتشر کنیم. در حالی که به عنوان مثال، انتشار یک اسکناس ۵۰۰ ریالی، ۲۰۳ ریال و یک برگ اسکناس ۵۰ هزار ریالی ۲۹۱ ریال هزینه دربردارد.

قدس‌اللهی با اعلام این که در ایران هر سال حجم برگی اسکناس در گردش افزایش می‌یابد، اظهار امیدواری کرد با گسترش انتشار اسکناس‌های ۵۰ هزار ریالی، حجم برگی اسکناس در سال جاری کاهش یابد، هر چند به دلیل رشد بالای نقدینگی و تورم‌های دو رقمی سال‌های اخیر، مردم به اسکناس و مسکوک بیشتری برای مبادلات روزمره خود احتیاج داشته‌اند. وی کاغذ چک پول‌ها و اسکناس‌های داخلی را از مرغوب‌ترین نوع آن که صد درصد پنبه است، دانسته و می‌افزاید: اسکناس‌های چاپ شده در کشور از ضریب امنیتی بسیار بالایی برخوردارند. ■

با بانک‌ها و بیمه‌ها

● **جزئیات دستورالعمل و ضوابط تأسیس بانک قرض‌الحسنه** که به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده بود، اعلام شد. در این دستورالعمل که در ۳۸ ماده و ۹ تبصره به تصویب رسیده، حداکثر نرخ کارمزد وام‌های اعطایی برای وام‌های با سررسید کمتر از یک سال، دو درصد و برای وام‌های با سررسید بیش از یک سال، چهار درصد تعیین شده است.

● **بانک ملت** تا پایان نیمه نخست مرداد ماه، بالغ بر ۹ میلیون و ۲۳۵ هزار تن گندم از کشاورزان ۳۰ استان کشور خریداری کرد. به گزارش روابط عمومی بانک ملت، این بانک بابت خرید این میزان گندم، حدود ۲۰ هزار میلیارد ریال به صورت نقدی به کشاورزان پرداخت کرده است.

● **مدیران عامل بانک تجارت و شرکت بازرگانی دولتی**، قراردادی را به امضا رساندند که براساس آن با معرفی شرکت یادشده، بانک تجارت برای احداث یکصد واحد تولید نان صنعتی، تسهیلاتی را تا سقف ۴ هزار و ۴۵۰ میلیارد ریال از محل منابع حساب ذخیره ارزی و با سود ۷ درصد به متقاضیان پرداخت می‌کند.

● **بالاترین حجم پوشش بیمه‌ای خسارت آتش‌سوزی انبار بزرگ لوازم خانگی**، واقع در سه راه امین حضور، متعلق به **بیمه البرز** است. روابط عمومی بیمه البرز با اشاره به این موضوع، اعلام داشت: افرادی که متقاضی دریافت خسارت هستند می‌توانند با مراجعه به شرکت بیمه البرز نسبت به دریافت خسارت خود اقدام نمایند.

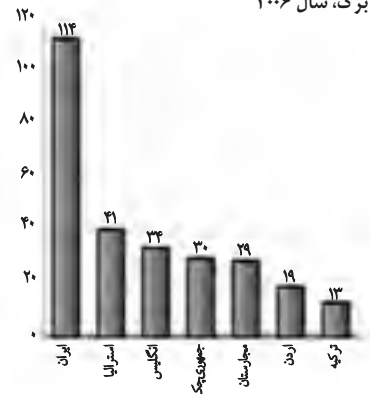
● **بانک پارسیان** به لحاظ نرخ بازده متوسط حقوق صاحبان سهام، رتبه بیست‌ونجم جهانی و رتبه دوم در میان بانک‌های ایرانی را به دست آورد. علیرضا کاشف، نایب رییس هیأت مدیره و معاون امور بین‌الملل این بانک با بیان این مطلب، گفت: جایگاه بانک پارسیان در این رتبه‌بندی نمایانگر جهشی ۲۴۱ رتبه‌ای نسبت به سال ۲۰۰۵ است. وی افزود: این بانک از نظر رشد سود پس از مالیات و بازده متوسط حقوق صاحبان سهام، رتبه دوم و از نظر بازده دارایی جایگاه سوم را در میان بانک‌های ایرانی دارد.

● **خرید و فروش سهم بانک سامان** در کارگزاری بانک سامان حدود ۴ هزار ریال معامله می‌شود. به گزارش روابط عمومی بانک سامان، کلیه معاملات خرید و فروش سهام این بانک به طور منسجم و در بورس فرعی یا OTC انجام می‌گیرد.

● **بانک سپه** به منظور همراهی با سیاست‌های دولت در راستای رونق و توسعه نگاه‌های اقتصادی زودبازده، تا پایان خرداد ماه سال جاری، ۱۲ هزار و ۴۱۹ میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های مختلف اقتصادی کوچک و زودبازده پرداخت کرد. به گزارش روابط عمومی بانک سپه، این تسهیلات در بخش‌های کشاورزی یک هزار و ۶۱۶ میلیارد ریال، صنعت و معدن هشت هزار و ۹۸۱ میلیارد ریال، خدمات فرهنگی و آموزشی دو هزار و ۲۶۰ میلیارد ریال و سایر تسهیلات ۴۴۴ میلیارد ریال پرداخت شده است.

سرانه اسکناس در گردش

به برگ، سال ۲۰۰۶

استخراج: ماهنامه «اقتصاد ایران»، از آمارهای بانک مرکزی.